

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/132/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119211429
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8119211429.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Viery Kandrikovej v právnej veci žalobcu E. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom Na S. XXX/X, XXX XX H. F. R., právne zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 700 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 16Csp/148/2019-26 zo dňa 24.09.2019 takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje sa rozsudok vo výroku I. a III..
- II. Stranám sporu sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (súd prvej inštancie) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:
„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 300 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.
III. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

- 1.1. Svoje rozhodnutie okrem iného odôvodnil tým, že zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré by bolo bez ďalšieho spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu v nezákonom preplatení pôžičky, a teda k strate finančných prostriedkov. Mal za to, že žalovaný zneužil svoje postavenie tým, že zmluva nemala podstatné náležitosti a do zmluvy zahrnul aj neprijateľnú zmluvnú podmienku - administratívny poplatok bez reálneho plnenia. Žalovaný sa na základe zmluvy o úvere s takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou snažil od žalobcu získať financie bez protihodnoty.
- 1.2. Konštatoval, že výška nemajetkovej ujmy v prípadoch podľa § 3 ods.5 zákona o ochrane spotrebiteľa môže, ale aj nemusí, zodpovedať výške finančnej ujmy, ktorá spotrebiteľovi hrozila.
- 1.3. Uzavrel, že určenú výšku peňažného zadostučinenia v sume 300 eur považuje za primeranú a dodávateľ má jednoduchú možnosť jej plateniu, prípadne aj iným zodpovednostným následkom sa v iných úverových prípadoch vyhnúť, a to tým, že bude podnikat' v rámci pravidiel stanovených právnymi predpismi SR.
- 1.4. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný, ktorý navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku I. a III. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Zároveň žiadal úhradu trov konania, ktoré mu vznikli vrátane trov odvolacieho konania.

2.1. Uviedol, že priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné napraviť inak. Poukázal na to, že žalobca sám konal

v rámci kontraktčného postupu ľahostajne, keď svojim podpisom vyhlásil, že súhlasí s obsahom zmluvy, bol oboznámený so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Za spornú považuje žalovaný aj výšku požadovanej náhrady finančného zadosťučinenia. V súvislosti s trovami konania poukázal na to, že totožný právny zástupca s totožným predmetom konania vystupuje v množstve konaní.

3. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal vec spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia pojednávania (§ 379 a nasl. CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

4. V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje i Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie. Toto právo vyplýva z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

5. Vychádzajúc z tohto ustanovenia predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.

6. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privediť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.6.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.

7. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinností, ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinností žalobou proti dodávateľovi.

8. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde vyplynie až z právoplatného rozhodnutiu súdu vydaného vo veci samej.

9. Z obsahu spisu považuje odvolací súd za nepochybné, že rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 12Csp/31/2016-89 zo dňa 16.03.2018 bolo právoplatne určené, že úver zo zmluvy o úvere zo dňa 14.12.2010 je bezúročný a bez poplatkov, určil neprijateľnosť tam uvedenej zmluvnej podmienky a žalobcovi zároveň priznal oproti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 1Co/46/2018-124 zo dňa 10.07.2018 bol vyššie uvedený rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením potvrdený a žalobcovi bol voči žalovanému priznaný nárok na náhradu trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

10. Právoplatným ukončením konania vo veci 12Csp/31/2016 Okresného súdu Prešov, bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenie práva alebo povinnosti umožňujúci žalobcovi požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadosťučinenie.

11. Odvolací súd, vzhľadom na spotrebiteľom úspešné uplatnenie porušenia práva voči dodávateľovi uvádza, že súd prvej inštancie správne postupoval, keď žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie. Je potrebné si ozrejmiť, že bol to práve žalovaný, ktorý koncipoval obsah formulárovej zmluvy o úvere, za použitia neprijateľnej zmluvnej podmienky.

11.1. Nielen vnútroštátna právna úprava (napr. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka), ale aj právo Európskej únie kladie dôraz na ochranu spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Smernica Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväžiť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky obstoja ako celok. Súdnny dvor Európskej únie dokonca považuje ochranu spotrebiteľa podľa čl. 6 Smernice za tak významnú, že sa má klásť principiálne na roveň vnútroštátnym pravidlám verejného poriadku, a to v záujme vyššej kvality života.

12. Pri dôvodnosti uplatneného nároku na priznanie finančného zadosťučinenia, vzal odvolací súd do úvahy nielen tú skutočnosť, že neprijateľná zmluvná podmienka, neplatná v zmysle ust. § 53 Občianskeho zákonníka, je spôsobilá negatívne zasiahnuť do majetkovej sféry spotrebiteľa a potenciálne ohroziť jeho sociálny či rodinný život, ale zohľadnil aj postoj spotrebiteľa, ktorý sa aj napriek jeho postaveniu slabšej zmluvnej strany vo vzťahu k dodávateľovi rozhodol brániť svoje spotrebiteľské práva a prispel tak k dosiahnutiu vyššej kvality života, mysliac pri tom na to, že vďaka žalobcovi vyšlo najavo, že dodávateľ uzatvára formulárové zmluvy o úvere so spotrebiteľmi, v rámci ktorých používa zmluvnú podmienku v totožnom, neprijateľnom znení.

12.1. Je opodstatnené, aby spotrebiteľia poukazovali na neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách a predišli tak vzniku bezdôvodným obohateniam dodávateľov titulom plnenia z neplatného právneho úkonu.

13. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod.

13.1. Žalovaný si vo vzťahu k žalobcovi uplatňoval finančné plnenie na ktoré nemal nárok, vyvolal u neho stav právnej neistoty, ktorý musel riešiť podanou žalobou. Konanie žalovaného vo vzťahu k žalobcovi je o to závažnejšie, že predmetná zmluvná podmienka bola súdmi opakovane judikovaná ako neprijateľná, čoho si je žalovaný plne vedomý, a napriek tomu, a v rozpore s ust. § 53a Občianskeho zákonníka sa žalovaný nezdržal uplatňovania tejto podmienky a v konaní č.k. 12Csp/31/2016 trval na jej prijateľnosti a platnosti.

14. Odvolací súd preto považoval za primeranú výšku finančného zadosťučinenia sumu 300 eur, a to aj s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobcu ako spotrebiteľa ako aj na to, že odvolanie podal len žalovaný.

14.1. Súd má za to, že aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadosťučinenia, treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak podľa názoru súdu ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite.

15. V dôsledku konania žalovaného bol žalobca nielenže vystavený bezprostredne hroziacej majetkovej ujme, nad rámec uvedeného bol nútený chrániť svoje práva súdnou cestou. Nie je snád ani potrebné pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom, vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy, v podobe náhrady trov konania protistrane, v prípade neúspechu v konaní.

16. Vecne správne výroku o priznaní finančného zadosťučinenia zodpovedá vecne správny výrok o nároku na náhradu trov konania Za daného stavu odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku I. a III. ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1, 2 CSP).

17. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Odvolanie žalovaného nebolo dôvodné, v dôsledku čoho nárok na náhradu trov dovolacieho konania patrí úspešnému žalobcovi. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobcovi z obsahu spisu žiadne trovy nevyplyvajú, ich náhrada mu nebola priznaná.

18. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).